

# IZMAKSU SAMAZINĀŠANAS IESPĒJAS UZŅĒMUMĀ „X”

## *COST REDUCTION OPPORTUNITIES IN COMPANY „X”*

ĒVU 8. semestra studente **Džeina Berezina**

Zinātniskā darba vadītājs docents, *Dr. sc. ing.* **Viesturs Rozenbergs**

### **Abstract**

The main subject of the research, was the tourist accommodation company „X”. This company's current work is economical ineffective, because the costs outweigh the revenue, so the aim of the work was to find an appropriate solution to reduce the company's costs. As a result, it was established that the most effective way of cost reduction would be to divide the company in to two different companies, one of which is registered as a micro-enterprise.

### **Ievads**

Izmaksas ir naudā izteikts materiālo vērtību un ražošanas pakalpojumu patēriņš vienā pārskata periodā, kas nepieciešams pamatdarbības produkcijas, sniegto pakalpojumu radīšanas un realizēšanas procesā. Jebkura uzņēmuma vadītājam ir svarīgi optimizēt savu uzņēmumu darbību, lai novērstu neefektīgu līdzekļu izdošanu, īpaši tādā gadījumā, ja uzņēmuma izmaksas sastāda lielāku daļu nekā ieņēmumi. Viens no veidiem, kā iespējams uzlabot uzņēmuma finansiālo situāciju, ir veikt uzņēmuma izmaksu analīzi, kas rezultātā palīdz saprast un konstatēt, cik lietderīgi vai nē tiek izmantoti uzņēmuma finansiālie resursi.

Darba mērķis ir atbilstošākā izmaksu samazināšanas risinājuma noteikšana uzņēmumam „X”.

### **Metodika**

Pētījuma veikšanai tiek analizēts neefektīgi darbojošais tūristu izmitināšanas uzņēmums „X”. Darbā analizēts izmaksu teorētiskais pamatojums, izmaksu veidi un to rašanās posteņi, nozīme un funkcijas uzņēmējdarbībā. Noskaidroti galvenie izmaksu veidi viesu izmitināšanas uzņēmumos un to mainības ietekmes faktori. Izstrādāta uzņēmuma „X” finansu analīze, galvenokārt balstoties uz uzņēmuma peļņas vai zaudējuma datiem no pēdējiem trīs pārskata periodiem, salīdzināti uzņēmuma ekonomiskie rādītāji, noteikti izmaksu posteņi, kuros iespējamās pozitīvas izmaiņas.

### **Rezultāti**

Veiktais pētījums rāda, ka uzņēmumā „X” izmaksas pārsniedz ieņēmumu summu, tādējādi būtu jāveic būtiskas izmaiņas, lai samazinātu lielo zaudējumu summu. Vislielāko izmaksu grupu veido pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, kas ir 94% no visām uzņēmuma izmaksām. Tika izvirzīti priekšlikumi tieši šo izmaksu samazināšanai. Kopumā tika izteikti seši priekšlikumi. Priekšlikumi par apkures un elektrības samazināšanas iespējām analīzes rezultātā nesniedza pozitīvus rezultātus, tas ir, šie posteņi palika nemainīgi. Salīdzinoši neliels izmaksu samazinājums 1,5% būtu, ja tiktu samazināts darbinieku skaits. Nedaudz lielāks izmaksu samazinājums vidēji 2% būtu, ja viesnīcas telpas tiktu izīrētas. Kā otrs efektīgākais izmaksu samazināšanas veids būtu tāds, ja uzņēmuma „X” vienas pakalpojuma daļas darbošanās laiks tiktu samazināts par trīs mēnešiem. Tādā gadījumā izmaksas samazinātos vidēji par 2,5%. Kā visefektīvākā rīcība uzņēmuma „X” izmaksu samazināšanai ir to sadalīt divos uzņēmumos, no kuriem vienam ir jābūt mikrouzņēmumam. Šādā gadījumā vidēji 23% no neto apgrozījuma tiktu iekonomēti, tai pašā laikā darbinieki, kuri strādātu mikrouzņēmumā saņemtu par vidēji 44% lielāku algu, nekā, ja viņi strādātu uzņēmumā vispārpieņemtajā kārtībā.

### **Secinājumi**

1. Vislielākais izmaksu samazinājums ir tad, ja uzņēmumu „X” sadala divos uzņēmumos, no kuriem viens ir mikrouzņēmums.
2. Uzņēmuma „X” sadalīšana divos uzņēmumos nenosdz pilnībā visas uzņēmumu izmaksas, taču ievērojami tās samazina.